

A RENDÉSZETI VEZETŐ MESTERKÉPZÉS SAJÁTOSSÁGAI A HALLGATÓI VÉLEMÉNYEK TÜKRÉBEN

1. Bevezetés

A Nemzeti Közszerológati Egyetem a magyar felsőoktatás egyik meghatározó jelentőségű intézménye, ahol jellemzően az államtudományi képzési területen – az Egyetem Alapító Okiratában¹ foglaltaknak megfelelően – és a Képzési és Kimeneteli Követelményekkel² összhangban folyik a tágabban értelmezett közigazgatási szakemberek³ felkészítése.

A Rendőrtiszti Főiskolán, valamint 2012. január 1-jétől a jogutód Rendészettudományi Karon 2008-óta folyik a Rendészeti vezető mesterképzés, a hallgatók felsővezetői felkészítése levelező munkarendben (nappali munkarendű képzés ezideáig még nem indult). Évente mintegy 80 fő iratkozik be Rendészeti vezető mesterképzésre, ebből a létszámból átlagosan 50-60 fő szerez mester szintű diplomát (néhányan halasztanak, nem készítik el a diplomamunkájukat, nem rendelkeznek a szükséges nyelvvizsga követelmények teljesítésével). A képzés jellemzője, hogy annak főbb elemei folyamatosan monitorozás alatt vannak, melynek eredményeként az elmúlt évek folyamán a képzési dokumentumok többször átdolgozásra, korszerűsítésre kerültek.

2. A Rendészettudományi Karon végzett rendészeti vezető mesterképzés

A hazai rendészettudományi kutatások és a felső szintű rendészeti oktatás magyarországi központja az Egyetem Rendészettudományi Kara, amely olyan tudományos műhelyként funkcionál, mely tevékenységével a rendészettudomány átfogó művelését⁴ valósítja meg.

A képzésben jelen vannak az alapképzési és a mesterképzési szakok, valamint a karhoz kapcsolódóan működik a Rendészettudományi Doktori Iskola is. A kar tanszékei, mint a tudományos kutatások alapegységei tudományos módszerekkel vizsgálják a rendészeti szervezetek tevékenységében lejátszódó különböző folyamatokat. Ezek közül kiemelkedik a Rendészeti Vezetéstudományi Tanszék, amely a rendészeti szervezetek vezetésének és szervezési kérdéseinek tudományos igényű vizsgálatát végzi. A kar a

¹ NKE Alapító Okirat <https://www.uni-nke.hu/document/uni-nke-hu/AO-egyseg-20190201.PDF> (Letöltés ideje: 2019.06.23.)

² 282/2016. (IX. 21.) Korm. rendelet az államtudományi képzési terület alap- és mesterképzési szakjainak meghatározásáról és azok képzési és kimeneti követelményeiről, valamint az azzal összefüggő kormányrendeletek módosításáról.

³ A tágabban értelmezett közigazgatásba beletartoznak a rendészeti és a honvédségi képzések is.

⁴ Ritecz György: A tudomány, illetve a tudós feladata, felelőssége, avagy gondolatöröedékek a tudás és a tudomány kapcsán. In. Gaál Gyula és Hautzinger Zoltán szerk.: Gondolatok a rendészettudományról: Írások a Magyar Rendészettudományi Társaság megalapításának tizenötödik évfordulója alkalmából. Magyar Rendészettudományi Társaság, Budapest. 2019. 215-224. o.

kutatások eredményeként különböző tananyagokat állít elő és folyamatosan végzi a rendelkezésre álló tananyagok frissítését, tervezi, szervezi, irányítja és végzi a teljes rendészeti felsőfokú képzést. A kar oktatási portfóliójában három képzési szint van jelen, az alapképzés, a mesterképzés és a PhD képzés. Ezen képzések kiegészülnek még az egyes továbbképzési szakokkal is.

A mesterképzés elvégzését követően a Belügyminisztérium tisztjei olyan általános, szakmai, és vezetői ismeretekkel gazdagodnak, amelyek birtokában képesek a beosztott tiszti, beosztott vezetői munkafolyamatokon túl, a magasabb vezetői feladatok sikeres ellátására is.⁵ A megszerzett rendészeti vezető mester szintű oklevél kitűnő lehetőséget biztosít arra, hogy a sikeres felvételt követően, a legjobbak a Rendészettudományi Doktori Iskolában, folytathassák tanulmányaikat nappali- vagy levelező képzési formában.

A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok tekintetében teljes kreditérték beszámításával vehetők figyelembe a büntetés-végrehajtási, a bűnügyi, a gazdaságvédelmi, a határrendészeti, a katasztrófavédelmi, a közlekedésrendészeti, a közrendvédelmi, a pénzügyi nyomozói és a vámigazgatási, a közbiztonsági, az állambiztonsági, a vámnnyomozói főiskolai szintű szakok, valamint a bűnügyi, a bűnügyi igazgatási, a rendészeti és a rendészeti igazgatási alapképzési szakok. Ezek az alapképzések mind az NKE-hez kapcsolódnak, így az ott megszerzett tudásanyag a mesterképzésben elfogadható, a mesterképzés ezekre a képzésekre is alapozható. Az elfogadott, meghatározott kreditek teljesítése bemeneti követelményként elsősorban az igazgatásszervező, a közigazgatás-szervező, az igazságügyi igazgatási, a munkaügyi és társadalombiztosítási igazgatási, a nemzetközi igazgatási, a határrendészeti és a védelmi vezetői főiskolai/alapképzési szakokon sajátítható el.

A mesterképzés célja olyan sokoldalúan felkészített rendészeti szakemberek (vezetők) képzése, akik megszerzett tudásuk, képességeik, attitűdjeik és felelősségük teljes birtokában főleg a rendészeti szakterületeken képesek közép- és felsővezetői munkaköröket hatékonyan ellátni és a közös feladatok végrehajtásában nemzetközi szinten együttműködni.⁶

3. A rendészeti vezető mesterképzésbe történő felvétel

A nemzeti felsőoktatási törvényben foglaltak alapján a hallgatónak rendelkeznie kell legalább 50 kredit olyan igazolt tudás- és ismeretanyaggal, amelyet a korábbi tanulmányai során szerzett meg alapvetően a következő ismeretkörökben: társadalomtudományi ismeretek, jogtudományi ismeretek, általános igazgatási ismeretek, szakigazgatási ismeretek, pénzügyi-közgazdasági ismeretek, közszolgálati és munkajogi ismeretek, közgazdasági menedzsment ismeretek, EU (európai uniós) ismeretek. A hiányzó krediteket a felvett hallgatónak a mesterfokozat megszerzésére irányuló képzéssel párhuzamosan, a felvétel időpontjától számított két féléven belül, a felsőoktatási intézmény

⁵ A XXI. században a biztonság megerősítésére irányuló társadalmi igény felerősödött. Ez megköveteli a professzionális vezetői képzések létjogosultságát. Vö. Kovács István: Klasszikus vezetési funkciók a parancsuralmi rendszerben (állományvédelmi) ellenőrzés, és korrupciómegelőzés a helyi, és területi rendvédelmi szervek körében. Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Államtudományi és Közigazgatási Kar, 2018.

⁶ A globalizációnak köszönhetően az államigazgatásban dolgozók rákényszerülnek arra, hogy a rohanó világgal lépést tartva mindennapi életüket úgy szervezzék, állami intézményeket úgy vezessenek, hogy azok a néptől kapott legitím állami hatalom monopóliumával ellátva társadalmi rendeltetésüket maximálisan elláthassák. Vö. Kovács István: Vezetési funkciók egy helyi rendvédelmi szerv életében. Ellenőrzés, mint a kiadott szabályok, és utasítások betartásának (kontroll) feladata. Államtudományi Műhelytanulmányok, 2017/21. 3. o.

tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint kell megszerezni. Ennek a lehetőségét a kar párhuzamos képzésekkel és kurzusok meghirdetésével biztosítja.

A rendészeti vezető mesterképzési szakra való jelentkezés feltételének van néhány speciális kitétele. Ezek a feltételek kötelező jellegűek, amelyektől nem tudunk eltekinteni a felvételi eljárás során. A jelentkezőnek a jelentkezés időpontjában szükséges: valamely rendvédelmi szervnél fennálló hivatásos szolgálati viszony megléte, a jelentkezéshez szükséges felsőfokú végzettség megszerzését követő legalább két éves, rendvédelmi szervnél szerzett szakmai gyakorlat, valamint a tiszti rendfokozat.

A felvételizők a felvételi tájékoztatóból és a honlapról szerezhetnek információkat az írásbeli felvételi témaköreiről, a vonatkozó szakirodalomról és felkészülési törzsanyagáról. A jelöltek a felvételi eljárás során írásbeli tesztet töltenek ki, melynek törzsanyagát a rendvédelmi szervezetek működésére vonatkozó különböző szintű jogszabályok és egyéb szabályzók és eljárások ismerete alkotja.

A sikeres felvételt követően a képzés 4 félévében a hallgatók félévente 7-8 összevontan vesznek részt, péntek délután és szombati napokon. Az általános ismeretanyag mellett minden hallgató specializációt választ, amely az általa művelt szakterülethez leginkább kapcsolódik. Ezek a választható specializációk a következők: rendészet elméleti specializáció, csapatszolgálati specializáció, értékelő-elemző specializáció, szervezett bűnözés-elleni specializáció, integrált határigazgatási specializáció.

Fentiek közül az értékelő-elemző specializáció a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vámszakmai vezetése által kitűzött cél megvalósítása érdekében 2014-ben került be a választható specializációk sorába. Már a specializáció tantárgyi programjainak kidolgozása során felmerült, hogy a képzést nyitottá kell tenni más rendvédelmi szervek hivatásos állományú tisztjei számára is sőt egyértelművé vált, hogy a képzés tartalmát is ennek megfelelően kell kialakítani, azaz, hogy a kockázatkezelési és profilalkotási módszerek megismerhetővé váljanak.⁷

Az értékelő-elemző specializáción folyó képzés célja, hogy a hallgatók több szakterület ismereteit sajátítsák el, továbbá, hogy rendszerszinten össze tudjanak kapcsolni egymással különböző információkat.⁸ A képzés során napjaink bünelemzése előtt álló kihívásokról, fontos elméleti és olyan modern, az Europol által is alkalmazott eljárásokról szereznek ismereteket, mint például a keresztlálati-, valamint a többrétegű elemzések, illetve a közösségi hálózatelemzés.⁹

A mesterfokozat megszerzéséhez a négy félév alatt összegyűjtendő kreditek száma 120 kredit, (félévente 30 kredit) amelynek felosztása a következő:

- a szak orientációjához kapcsolódó (rendészeti vezető) ismeret- és tudásanyag megszerzése (102 kredit),
- a diplomamunka elkészítéséhez rendelt kredit: 12 kredit,
- a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kredit: 6 kredit.

⁷ Szabó Andrea: Kockázatkezelés mesterfokon, avagy az értékelő-elemző specializáció tapasztalatai. In: Boda József – Felkai László – Patyi András (szerk.): Ünnepi kötet a 70 éves Janza Frigyes tiszteletére. Liber amicorum in honorem Friderici Janza septuagenarii. Dialóg Campus Kiadó. Budapest, 2017. p. 519.

⁸ Szabó, Andrea: Risk management master's degree, or past experience and new directions for the analyses and assessment specialization. In: Kuzemko at al. (ed.): MYTNA POLITYKA TA AKTUALNI PROBLEMY EKONOMICHOYI BEZPEKY UKRAYINY (UPRAVLINSKI, FINANSOVO-EKONOMICNI, PRAVOVI, INFORMACIJSNO-TEKHNICNI, HUMANITARNI ASPEKTY). Dnyipro, 2017. p. 131.

⁹ Csaba Zágon: A bünelemzés aktuális kihívásai a nemzetközi súlyos és szervezett bűnözés elleni európai fellépés terén. Szakmai Szemle 2018/4. 118-132. o.

A szak követelményrendszerének való megfelelés olyan felkészítést ad, olyan önálló elemző- és értékelő tevékenységet is feltételez, amely segíti a PhD képzés körében megkívánt tudományos kutatómunkára történő felkészülést.

A képzés utolsó szemeszterében a hallgatónak meg kell felelnie a záróvizsgára bocsátás feltételeinek, amelynek összetevői: az abszolutórium megszerzése (a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelmények és az előírt hallgatói szakmai gyakorlat teljesítése, a Képzési és Kimeneti Követelményekben előírt 120 kreditpont megszerzése), valamint a diplomamunka elkészítése (az azért járó 12 kreditpont megítélése, amely konzulens igazolása alapján, a diplomamunka konzultáción való részvételért és a diplomamunka elkészítéséért jár).

A szakmai záróvizsga két jól elkülöníthető részből tevődik össze, ezek egymásra épülnek. Első rész a diplomamunka záróvizsga bizottság előtti megvédése, amelynek sikeressége esetén folytatható a záróvizsga a szakmai tárgyakat átfogó (komplex) szóbeli vizsgával.

A záróvizsga tantárgyak összegzik a szak legfontosabb ismeretanyagát. A szakon a közös vizsgatárgyak a következők: a rendészettudományok alapjai; rendészet és a rendészeti igazgatás elmélete és a rendészeti szervek működésének jogi alapjai; a vezetési- és szervezélmélet és a rendészeti tevékenység vezetése 1., 2., 3. A különböző specializációk tananyagának számonkérése külön tételsorban szerepel a záróvizsgán.

A rendészeti vezető mesterdiploma kiadásának feltétele az érvényes záróvizsga és az előírt nyelvvizsga megléte (követelmény: az Európai Unióban hivatalos nyelvek egyikéből, vagy ukrán, szerb-horvát, beás, lovári, orosz, illetve kínai nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy ezzel egyenértékű érettségi bizonyítvány, vagy oklevél).

4. A rendészeti vezető mesterképzésben végzettekkel szembeni legfontosabb általános elvárások

Az egyetemi minőségpolitikával összhangban a képzés teljes tartalma időről időre megújul, hiszen a kor kihívásainak megfelelően a mesterfokozattal rendelkező rendészeti vezetők előtt olyan fontos feladatok állnak, amelyek teljesítéséhez korszerű és azonnal alkalmazható ismeret- és tudásanyaggal kell rendelkezniük. A képzés legfontosabb jellemzője nem is annyira a lexikális tudás megszerzése, hanem az új ismeretek befogadási képességének kialakítása és az erre vonatkozó belülről fakadó igény felébresztése és átadása a nálunk végzetteknek.

A mesterképzést végzettek körében az oktatással kialakított legfontosabb ismeretkörök és képességek:

- a kor színvonalának megfelelő, lehetőleg mindig naprakész, általános és speciális szakmai ismeretek magas foka, a meglévő ismeretek további fejlesztésének belső igénye;
- szilárd és kiforrott elméleti és gyakorlati tudást tükröző vezetői-parancsnoki ismeretek, a felelős döntési képesség elsajátítása;
- a vezetőtársakkal, a munkatársakkal és a beosztott állománnyal való konstruktív munkakapcsolat kialakításának képessége, a hatékony munkavégzés megszervezésének jó gyakorlata;
- a digitális úton rendelkezésre álló információk megszerzésének, feldolgozásának, elemzésének, értékelésének képessége, a megbízható informatikai írástudás, a

rendelkezésre álló, szakmai munkát segítő programok és adatbázisok tartalmának és kezelésének ismerete;

- világos, szabatos és hatékony szakmai kommunikáció szóban, írásban;
- a felsőfokú végzettséghez kapcsolódó általános értelmiségi szintnek megfelelő naprakész műveltség és kulturális ismeretek;
- egyéb tulajdonságok és képességek folyamatos fejlesztése, pl.: az önfejlesztés képessége, önmagukkal és a környezetükkel szembeni igényesség, az együttműködési képesség, a vezetői szerep felvállalása, a stabil pszichikai állapot és fizikai felkészültség, a fegyelem, önfegyelem, önmagunkkal és a munkatársakkal, a minőségi munkavégzéssel kapcsolatos igényesség, a rendvédelmi szervezethez történő kötődés erősítése, mely összhangban van a közigazgatás és a rendészeti igazgatás területén elvárt alapkompenciákkal is¹⁰.

Az okleveles rendészeti vezető tudása, képességei, attitűdje, autonómiája és felelőssége a Képzési és Kimeneti Követelmények alapján¹¹.

a) okleveles rendészeti vezető tudása

- Mélyrehatóan ismeri a rendészettudomány és a rendészet elméletet megalapozó iskolákat, kialakulásuknak és fejlődésüknek történetét, alapjait, a jelenkori és jövőbeni dilemmákat, kihívásokat.
- Átlátja a nemzetközi összehasonlító rendészeti és kriminalisztikai eljárásokat, különös tekintettel azok interdiszciplináris jellegére, metodikáira és gyakorlati alkalmazására.
- Részletekbe menően ismeri és érti az integrált társadalomtudományi, kommunikációs, statisztikai, tudományos kutatás-módszertan absztrakciós technikáit, módszereit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.
- Összefüggéseiben értelmezi a társadalmi folyamatok és jelenségek egymásra hatásának mechanizmusait, melyek elengedhetetlenek a problémamegoldás folyamatában.
- Részletekben menően ismeri szakterülete szakterminológiáját a szaknyelvi kommunikáció sajátosságait anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.
- Részleteiben átlátja a biztonságpolitikai, rendészeti és rendészeti igazgatási, nemzetbiztonsági, nemzetközi rendészeti együttműködési, rendészeti technikai szakterületek és rokon szakterületek kapcsolódását.
- Behatóan ismeri a vezetési és szervezélméleti, a pszichológiai és pedagógiai, a humán erőforrás-gazdálkodási, a minőségbiztosítási eljárások összességét, azok általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait, összefüggéseit.

¹⁰ Vö. Magasvári Adrienn: Felkészült, elkötelezett, elhivatott... A Nemzeti Adó- és Vámhivatal pályakezdőkkel szembeni kompetenciaelvárásai. Pro Publico Bono – Magyar Közigazgatás, 2018/1. 92-109. o. és Erdős Ákos – Magasvári Adrienn – Szabó Andrea: Új generáció a rendészeti felsőoktatásban. In. Gaál Gyula – Hautzinger Zoltán (szerk.): Gondolatok a rendészettudományról. Írások a Magyar Rendészettudományi Társaság megalapításának tizenötödik évfordulójára alkalmából. Magyar Rendészettudományi Társaság, Budapest, 2019, 91-93. o.

¹¹ 282/2016. (IX. 21.) Korm. rendelet. Az államtudományi képzési terület alap- és mesterképzési szakjainak meghatározásáról és azok képzési és kimeneti követelményeiről, valamint az azzal összefüggő kormányrendeletek módosításáról.

- Ismeri és érti a gazdálkodási és logisztikai módszerek, technikák, eljárások összességét, specifikus jellemzőit és a pontosan kidolgozott határait.
- Mélyrehatóan ismeri a munkajogi, közigazgatási jogi, pénzügyi jogi szakterületek, a nemzetközi bünyügyi és rendészeti szervek együttműködésére vonatkozó jogi rokon szakterületek kapcsolódását.
- Részletekbe menően ismeri és meg tudja határozni a rendészet szervezeti feladat- és hatásköri rendszerét, jogi szabályozását, különös tekintettel annak állami-közigazgatási kontextusára, társadalmi beágyazottságára, a rendészeti tevékenység kontrollmechanizmusára és a közösségi rendészet modelljére.

b) okleveles rendészeti vezető képességei

- Képes a rendészettudomány területén kutatási, információ-, adatgyűjtési feladatok végzésére, a különböző területek elemzésére, majd az átfogó és speciális összefüggések rendszerben történő feltárására, szintetizálására és megfogalmazására. A kialakult helyzethez igazodó összefoglaló anyagok elkészítésére.
- Képes a speciális döntés-előkészítő, döntéshozó feladatok ellátására, különös tekintettel a választási alternatívák azonosítására, a döntés meghozatalához szükséges részletes elméleti és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására, a helyes döntések meghozatalára.
- Képes integrált rendszerek alkalmazására, az informatikai berendezések, rendszerek és technológiák, valamint az ahhoz kapcsolódó elektronikus kommunikáció szakterületeiről.
- Képes képzettsége és képességei révén nemzetközi munkakörnyezetben történő munkavégzésre, nemzetközi vonatkozású ügyek kezelésére.
- Képes a döntési javaslatok kidolgozásához szükséges problémák sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére, valamint a szakmai-etikai, jogállami és hatékonysági szempontoknak egyaránt megfelelő megoldási javaslatok kidolgozására.
- Képes az alkotmányos jogrend alapállapotától eltérő időszakok kezelésére, az információk feldolgozására, felhasználására, átadására, a hatékony kommunikáció végrehajtására, az eredményes tárgyalási technikák lefolytatására, a rendvédelmi és társ szervekkel való hatékony együttműködésre.
- Képes a közszolgálatban különböző beosztásokban végrehajtói, önálló közép- és felsőszintű vezetői és irányítói munkakörök és feladatkörök ellátására.
- Képes a rendészet területén a szakmai követelményeknek leginkább megfelelő menedzser szemléletű vezetési és irányítási eszközök használatára, különös tekintettel a korszerű vezetési technikákat és szervezési megoldásokra.
- Képes az infokommunikációs eszközök alkalmazására, rendészeti vezetői és felhasználói szinten tudja kezelni a számítógépes alkalmazásokat: szövegszerkesztő, táblázatkezelő, statisztikai és speciális rendészeti programokat.
- Képes a rendészet területén érvényesülő nemzetközi tendenciák ismeretében a hatékony rendészeti együttműködésre.

c) okleveles rendészeti vezető attitűdje

- Munkája során kreatív, ötletgazdag, jó problémafelismerő, innovatív, rugalmas problémakezelő, -megoldó irányultságú.
- Szemléletmódja révén az élethosszig tartó tanulás belső igényével rendelkező, befogadó, nyitott és fogékony, kész a folyamatos önálló tanulásra és új ismeretek megszerzésére, befogadására.
- A munkakörével kapcsolatos problémák megoldása során törekszik a kezdeményezésre, személyes felelősségvállalásra és helyes döntés meghozatalára.
- Nyitott és érzékeny a környezettel és a környezeti elemekkel kapcsolatban felmerülő problémákra és a fenntarthatósági kérdésekre.
- Hatékony kommunikációs készséggel rendelkezik magyar és idegen nyelven.
- Munkája során jellemzi az elsajátított elméleti ismeretek alkalmazása, az alaposság, a módszeresség és a folyamatos tudásvágy, a tanulási készség a saját munkájával szembeni igényesség és a szükséges mértékű önkritika.
- Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt, törekszik a szemléletet munkatársai felé is közvetíteni, a csoport munkában részt venni, azt irányítani, kellő munkatapasztalat után vezetői feladatokat ellátni,

d) okleveles rendészeti vezető autonómiája és felelőssége

- Jelentős mértékű önállósággal, tudatosan törekszik önfejlesztésre, a szakmai identitás alakítására, a szakmai nézetek képviselésére, fellép a rendvédelmi szakma értékeinek fejlesztése érdekében.
- Individualista személyként felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepét az együttműködés területén, rendvédelmi kérdésekben szervezi a szervezeten belüli és kívüli partnerekkel az eredményes együttműködést.
- Önállóan és pontosan végzi a munkáját, vezeti, irányítja és képviseli a rábízott szervezet érdekeit, önálló elemzéseket, értékeléseket végez, és a különböző következtetések kimunkálását követően javaslatokat fogalmaz meg.
- Értékelkötelezett módon használja a szakmai érdekvérvényesítés eszközeit, képviseli, betartja és betartatja a szervezet etikai normáit, szükség esetén kezdeményezi azok továbbfejlesztését.

5. A hallgatói elégedettségi felmérés lebonyolítása¹² és a feldolgozott eredmények

A rendészeti vezető mesterképzési szak fejlesztése szempontjából rendkívül fontos a képzésben résztvevők véleményének megismerése. 2019 elején került sor az első- és második évfolyamos mesterképzésben résztvevő hallgatóknak az elégedettségmérő kérdőív kiküldésére. A hallgatók igénylik a véleményük kikérését, felismerték azt, hogy véleményükkel ők is hatékonyan járulhatnak hozzá a képzés korszerűsítéséhez. A kérdéssort az UniPoll rendszeren keresztül, természetesen digitális formában 138 fő kapta meg, azt határidőre 103 fő töltötte ki, amely magas, 74,6%-os válaszadói hajlandóságot eredményezett.¹³

¹² A mesterképzésben résztvevő hallgatók körében a felmérést és az adatok feldolgozását az Oktatási és Tanulmányi Iroda végezte el 2019. május hónapban – a szerző megjegyzése.

¹³ Mivel a teljes populáció változói (nem, kor, iskolai végzettség stb..) nem ismertek, így a kutatás eredményei azokra érvényesek, akik kitöltötték a kérdőívet – a szerző megjegyzése.

Első vizsgálati szempont a hallgatók korosztályi összetétele volt. A válaszoló első és második évfolyamos levelező munkarendes hallgatók döntően a 31-40 éves (48%) korosztályba tartozik. Ez a korosztály alkotja a rendvédelmi szerveknél azt a beosztott tiszti réteget, akik a közép- és a felsővezetői kategóriába kívánnak kerülni. Ezek a személyek már megfelelő szakmai és vezetői tapasztalattal rendelkeznek, tevékenységük nagymértékben hozzájárul a szervezeti eredményességhez. Ez a korosztály az, amely a rendvédelmi szervezetek vezetői utánpótlását biztosítja a jövőben. Jellemző még a 41-50 éves korosztály jelenléte a képzésben 31%, és a 18-30 éves korosztály 20%. az 51 év feletti korosztály jelenléte mindösszesen 1%.

A megkérdezettek legmagasabb iskolai végzettsége szinte kivétel nélkül valamilyen felsőoktatásban szerzett diploma volt. Ezen belül is legjellemzőbb a főiskolai diploma (70,4%), ebből is alapvetően a Rendőrtiszti Főiskolai végzettség, míg más (NKE-n kívüli) egyetemen szerzett oklevéllel minden harmadik válaszoló rendelkezik (31,5%). A más egyetemi végzettség azt feltételezi, hogy a hallgatók egyharmada nem állt meg a főiskolai végzettség megszerzését követően, hanem folytatta tanulmányait. Mégis úgy érzik, hogy szakirányú mester végzettségre szükségük van karrierjük kiteljesítéséhez.

A hallgatók lakóhelyük megoszlása alapján megállapítható, hogy az ország minden részéből érkeztek tanulni vágyók az NKE-re. Budapest és Közép-magyarország területéről jelentkezett a bent lévő hallgatói állomány mintegy 62%-a. Ezen területek kivételével a hallgatók lakhelye az ország területén megközelítőleg egyenletesen oszlik el.

Akiket vezetői beosztásba tervezünk, azoknak fontos az idegen nyelvek ismerete. A hallgatók háromnegyede (75,4%) ismer legalább egy európai világnyelvet (*ez a szám dicséretes*), de vannak olyan hallgatók is, akik több ilyen nyelv ismeretével is rendelkeznek. Minden tizedik (13,1%) válaszoló olyan idegen nyelvet is ismer, amely bár Európában ismert, de nem világnyelv.

A leendő vezetők körében is fontos követelménnyé lépett elő a tárgyalóképes nyelvtudás, ezt persze nehezen biztosítja az idegen nyelv középfokú ismerete. A válaszolók idegen nyelvi tudásszintje döntően a középfokot jelenti (80,4%). Az állomány egy kis része felsőfokon beszél egy nyelvet (7,5%), minden ötödik hallgató alacsony szintűen el tudja beszélni egy idegen nyelvet (20,6%). (5. ábra). Akik nem rendelkeznek a végzettség megszerzéséhez szükséges középfokú komplex nyelvvizsgálattal de diplomát szeretnének kapni, azoknak a két éves képzési időszak áll a rendelkezésére a nyelvvizsga megszerzésére.

Érdekes kérdés volt, hogy milyen beosztásból érkeztek a hallgatók. A megkérdezettek közel kétharmada (61%) jelenleg még beosztott tisztként dolgozik. 19% alosztályvezető, 13% osztályvezető, 7% felsővezető – főosztály vagy magasabb vezető. Megállapítható, hogy minnél magasabb a beosztási szint, a beosztást betöltő mesterképzésben résztvevő hallgatók száma azzal arányosan csökken.

Érdekes adat az, hogy melyik rendvédelmi szervezet a képzés fő megrendelője. A megkérdezettek változatos munkáltatói háttérrel rendelkeztek, de legnagyobb "megrendelő" a Rendőrség (55%). ezt követi a Készenléti Rendőrség és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal. (egyaránt 12%).

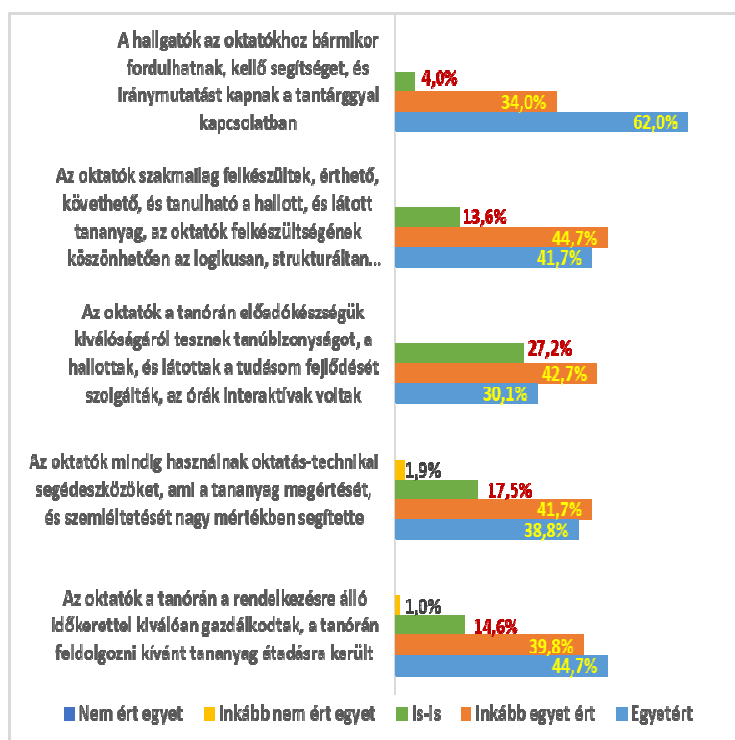
Meglepetést okozott a megkérdezettek munkatapasztalatának hossza. Az elemzésből látható, hogy az szinte minden időszakot felölel, hiszen a legkevesebb „0-5 év” csoportban is és a „25 év feletti” kategóriában is voltak válaszok. Legjellemzőbb a 15-25 éves szakmai tapasztalattal rendelkezők aránya, amely összesen 47%-ot tesz ki, de számottevő a 10-15 éves munkatapasztalattal rendelkezők aránya is, ami 16%-os.

A rendészeti vezető mesterképzés a munkaerőpiacon közismert képzés. A kérdőívet kitöltők 97,2 %-a kizárólag az NKE valamelyik mesterképzését jelölte meg továbbtanulási szándékkal a felvételi jelentkezés során. A felvételizők döntő többsége a rendes felvételi eljárás keretében jelentkezett, és elsősre azonnal felvételre is került (87%).

Fontos kérdés lehet a munkahelyi támogatás megléte. A hallgatók négyötödét (80%) a munkahelye támogatja, de az egész mintának csupán az egyharmada (36%) mondhatja el azt, hogy tanulmányi szerződést is kötöttek vele. Valamilyen okok miatt nem túlságosan népszerű a tanulmányi szerződés megkötése (mivel a képzés állami finanszírozású így nincs hallgatói képzési költségtérítés, a képzés időpontjai pedig péntek délutánra és szombatra esnek – valószínűleg a hallgatók meg tudják oldani az összevonásokon történő részvételüket a szabadidejük terhére is).

Meglepő az, hogy a hallgatók egyötöde (20%) úgy érzi, hogy munkahelye nem támogatja a mesterképzésen való részvételét. Ennek okait nem ismerjük.

A mesterképzésben résztvevő egyetemi oktatókkal alapvetően elégedettek a megkérdezettek, a vélemények szerint az előadók jól felkészültek, segítőkészek, az elhangzott tananyagok elősegítik a hallgatók szakmai fejlődését. A tanórák interaktívak, az oktatók szemléltető eszközöket használnak, a foglalkozások megtartása az időkeretek betartása szerint történik. A hallgatói elégedettséget jól mutatja, hogy 98%-uk ajánlaná a mesterképzés oktatóit másoknak is, 92%-uk szerint az oktatók ösztönzően hatnak rájuk. Az oktatók összességében segítőkészek.



1. ábra: A tanulmányok megítélése
Forrás: a szerző felmérése és elemzése

6. Összefoglalás

A rendészeti vezető mesterképzés a Rendészettudományi Kar kiemelt és fontos feladata, hiszen az a jövő rendészeti vezetői felkészítésének színtere.¹⁴ Az, hogy az elkövetkező években hogyan alakul a rendvédelmi szervezetek eredményessége és az, hogy hogyan fejlődik tovább a szervezet, ezeken az itt végzett hallgatókon múlik, az oktatói felelősség tehát óriási.¹⁵

A kérdőíves felmérés eredményeit elemezve megállapítható, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen folytatott rendészeti vezető mesterképzésben az általános vezetői- és a szakmai felkészítés jó színvonalon folyik, a hallgatók közössége összességében elégedett az oktatással. A képzés folyamatos fejlesztése biztosítja a naprakész és korszerű ismeretátadást az oktatók és a hallgatók között. Az egyetemi oktatói kar elkötelezett a minőségi munkavégzés irányába, a hallgatók elismerik az oktatók ezirányú tevékenységét.

¹⁴ A védelmi szervek (fegyveres erők, rendvédelmi szervek, nemzetbiztonsági szolgálatok) professzionális rátermettsége, kreativitása biztosíthatja a XXI. század legjelentősebb erőforrását a rendészet életképességének, eredményességének a jövőjét. Ehhez képzések szükségesek. Vö. Kovács István: Is the prostitution a threat/danger to a country's (national) security? Nemzetbiztonsági Szemle 2017/Special Issue 16. o.

¹⁵ A rendvédelmi szervezetek eredményessége a fentiekén túl természetesen olyan téren is mérhető, mint az innovatív és biztonságos társadalom megteremtése, a lakosság szubjektív biztonságérzetének növelése, a hazai és a nemzetközi együttműködés stb. Vö. Németh József: Rendőrségi kutatások az EU Horizont 2020 pályázatok tükrében. In. Bodai József – Felkai László – Patyi András (szerk.): Ünnepi kötet a 70 éves Janza Frigyes tiszteletére. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017. 415. o.